

แนวทางการส่งเสริมการพัฒนาในพื้นที่เขตกรุงเทพฯ ชั้นในและเขตกรุงเทพฯ ชั้นกลางให้เป็นเมืองกระชับ

เรียบเรียงโดย นายสิทธิพล กุศลอรัญญา นักผังเมืองชำนาญการ สำนักผังเมือง

เมืองกระชับ (Compact City) เป็นแนวคิดในการพัฒนาเมืองที่มุ่งเน้นการหยุดยั้งการขยายตัวของเมืองในแนวราบในพื้นที่ชานเมือง พร้อมกับการส่งเสริมการใช้ประโยชน์พื้นที่ใจกลางเมืองให้มีประสิทธิภาพ สามารถตอบสนองความต้องการในการดำเนินชีวิตของประชาชนทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ โดยทั่วไปการจัดทำผังเมืองเพื่อส่งเสริมการพัฒนาเป็นเมืองกระชับมักมุ่งเน้นการกำหนดขอบเขตการเติบโตของเมืองและการใช้ประโยชน์ที่ดินที่ชัดเจน แต่สร้างความหลากหลายของกิจกรรมทั้งการอยู่อาศัย การทำงาน และการให้บริการสาธารณะผสมผสานกันอยู่ในพื้นที่ชั้นในของเมือง การพัฒนาที่ดินและการจัดให้บริการสาธารณะจึงมุ่งเน้นการพัฒนาพื้นที่ชั้นในของเมืองให้สามารถรองรับการอยู่อาศัยของประชาชนเป็นจำนวนมาก รวมถึงมีการจัดเตรียมสาธารณูปโภค สาธารณูปการ และพื้นที่รองรับกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน อาทิ การทำงาน การเรียน การจ่ายใช้สอย และการพักผ่อน อย่างเพียงพอต่อความต้องการของประชาชนในระยะที่ไม่ต้องเดินทางไกลนัก พร้อมทั้งส่งเสริมให้ประชาชนลดการใช้รถยนต์ส่วนตัวและหันมาใช้ระบบขนส่งมวลชน จักรยาน และการเดินเป็นวิธีการหลักในการเดินทางในชีวิตประจำวัน

รูปที่ 1 การเปรียบเทียบการเติบโตตามปกติและการพัฒนาให้เป็นเมืองกระชับ

การส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาเมืองกระชับจะมุ่งพัฒนาเมืองที่มีลักษณะดังนี้

1. กำหนดขอบเขตการขยายตัวของเมืองอย่างชัดเจน
2. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในเขตเมืองชั้นในให้สามารถรองรับกิจกรรมการใช้ประโยชน์ที่ดินที่มีความหนาแน่นสูง
3. พัฒนาระบบขนส่งมวลชนและโครงข่ายการสัญจรโดยการเดินและการขี่จักรยาน
4. พัฒนาพื้นที่อยู่อาศัยและพื้นที่พาณิชย์ที่มีความหนาแน่นปานกลางถึงสูง และมีสภาพแวดล้อมที่ดี
5. ควบคุมความหนาแน่นของกิจกรรมการใช้ประโยชน์ที่ดินให้สอดคล้องกับศักยภาพการคมนาคมโดยระบบขนส่งมวลชน
6. ออกแบบชุมชนที่อยู่อาศัยที่มีความสมบูรณ์ในด้านการให้บริการสาธารณะขั้นพื้นฐานทำให้ประชาชนไม่จำเป็นต้องเดินทางไกลโดยรถยนต์ส่วนตัวในชีวิตประจำวัน
7. สร้างการกระจุกตัวของสถานที่ให้บริการด้านต่างๆ ที่จำเป็นในชีวิตประจำวันในพื้นที่ที่เข้าถึงได้สะดวกโดยระบบขนส่งมวลชน
8. ออกแบบและควบคุมทัศนียภาพของเมืองให้มีเอกลักษณ์และสวยงาม.